

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. vi. post. ii. d[omi]nica[m] aduent[us].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Pro secundo. In precedenti sermone de ci-
tationis qlitate: hic dicendum e de cause
ariditate ppe qua ariditate dicitur Jobel. ij.
magnus dies dñi: et terribil valde. Et qd
sustinebit eum. Magna in qz qz p magna ca-
trahet qliber ad hoc iudiciu. Præ aut hu-
ius cause ariditas ppter tria.

Primo ppter pponede materie multi-
plicitate innumerabile.

Secundo ppter splendide iusticie seuerita-
tem terribilem.

Tertio ppter ferende sententie qualita-
te formidabile.

Primo ppter rē. Tra-
het em vnusqz in ca ad rñdendū de ois

bus donis cōcessis: et de oibz bonis omisi-

sis et de omibus malis cōmissis vt postea

ea dicitur amplius. Tunc autem vt au-

dierint tubam illā terribilē occurret vni-

cuiqz rota pctōz suoz cōgeries. Qdē re-

cordatio tormētū erit amarissimū. In ei

afflictio pudoris importabilis. Hiere. ij.

Sic fur cōfundit ita et tu cōfuderis qz vicz

dū nūc viuis erubescere nō vis inde affli-

ctio timoris incōsolabil. ps. Audite hec

oēs rē cur timebo in die mala: scz in die

iudicij. Et rñdet inq̄tas calcanei mei cir-

cūdabit me. Inde etiā afflictio doloris i-

portabilis et insanabilis vermīs. scz scie

omni serpente mordacioz Esa. vi. vermīs

eorz nō moriet. Et hiere. xv. Fact⁹ est do-

lor me⁹ ppetuus. Om̄ em nec erubescere

nec timere nec dolere i hac vita p peccat⁹

voluerūt: nō perpetua p̄sione: perpetuo

timorē: et ppetuo dolore rectissimo dei iu-

dicio cruciabunt. **S**ecundo ppter cōplen-

de iusticie seueritatē terribilē. Nam ibi ni-

hil relinquet inultū. Job. xxij. Deus in-

ultū abire nō patit. Jo etiā apoc. xix. dicit

Qui veniebat ad iudiciū vocabat̄ fidelis

et verax: et cū iusticia iudicat et pugnat et d-

ore eius procedat gladius ex vtraqz pre-

acutus vt ex ipso pcutiat gētes. Iste gla-

dus est rigor diuine iusticie qui satis p̄z

in angelis peccantibz et originali mūdo q-

bus nō peperit de⁹. Un̄. ij. pe. ij. Si de⁹

angelis peccantibz nō peperit sed ruden-

tibz inferni detractos in tartariū tradidit

crucianos in iudiciū reseruari. Et si ori-

ginali mūdo nō peperit rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

gis nec modernis rē. q. d. q̄to ma-

sed time. Si enim deus naturalibus ra-

mis nō peperit: ne forte: nec tibi parcat.

Vide dñi bonitatē seueritatē dei: in eos

qdem q̄ ceciderūt seueritatē: in alio boni-

tatē si pmaneris in bonitate. alioqn et tu

excideris. Nota bene q̄ dicit seueritatē vt

timeas sicut cum respicit iusticia q̄ fit de

latronibz in p̄. b. lo. **T**ertio ppter fer-

rende sententie qlitatē formidabilē. Eric

em irreuocabilis nec ab ea appellare lice-

bit: et pena q̄ tarabit erit interminabilis.

Ericqz sup̄ totū hoīem. s. sup̄ corp⁹ et aiaz

Un̄ bern. in meditatōibz. Hic caro rep̄

borū vermibz: in inferno autē anime eoz

deputantur ignibz eternis donec rursus

infelici collegio colligant̄ sempiternis in-

uoluant̄ incendijs. Et q̄ socij fuerit in cul-

pis: erunt etiā in penis. **Q**uāqz est tre-

menda illa diuini iudicij inia. Exempluz

de agathone in vitaspatriū: q̄ cū mortur⁹

esset p tres dies mansit immobilis apertos

oculos tenēs. Ad quē fr̄s. Vbi es abba:

Qui ait. In spectu diuini iudicij afflito

Et illi. Et tu r̄nes. Et ille. Quauirtute

potui in diuino iudicio laboraui sed homo

sum et nō scio si pauerunt opera mea corā

deo donec venero corā eo. Vere rē

menda est illa sententie expectatio. Heb.

x. Terribilis est expectatio iudicij.

Pro tertio. Audistis rē. Pensate qm̄

tū periculū. Esta tout perdre. Ju-

ra dicit. Vbi mal⁹ piculū p̄t̄: cauti⁹ et

diligenti⁹ est agendū. vij. q. ij. c. vi. Et cir-

ca maiora mai⁹ vertit̄ periculum r̄ij. dif-

ferentiam. Et. ff. de carbo. edicto. l. j. §.

Si quis. Attendite. Si quis vestrū ha-

beret causam r̄duā cito corā iudice dēci-

dendā et h̄bet astutiū aduersariū rē. Nōne

diligenter vigilaret et p̄siliū q̄reret rē. Et

pone rē. Et nota q̄ mai⁹ est piculū anie

q̄ vite corpo: alis et astutiū habemus ad

uersariū. j. Pe. v. Vigilare qz aduersari⁹

vestr⁹ diabolus rē.

Feria. vij. post. ij. dñicā aduent⁹.

Abhycianus

rē. Dū lucē habet̄ credite in

lucē vt filij lucis sitis. Ro. xj.

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Abhycianus rē. vt filij lucis simus ereqn

Feria. VI. post. II. dnicam

tes illud saluatoris. Dū lucē habetis rē.
Ubi sūt tria cōsideranda.

Christianoz luminosa conditio: cū dicitur Dum lucem rē.

Gratiosa exhortatio. credite in lucē.

Fruguosa conclusio: vt filij lucis sitis. Propter p̄mū dī. paul⁹ vtis: ch̄anis. j. thess. v. Nō estis noctis neq; teneōraz. Propter sc̄d̄z dī. saluator. Jo. ix. In me credite q̄ sit lux mūdi. Propter tertiū dī. paul⁹. j. thess. v. Des vos filij lucis estis.

Abijciamus rē.

Pro p̄mo An maior sit cōgruitas assumptionis in natura hūana q̄ angelica. Sic. Qd̄ de⁹ facit: cōgruentissime facit. Sed de⁹ nūq̄ angelos apprehendit sed semen abrae. Contra natura angelica dignior est rē p̄mū deo puenit. Rūdet bonauē. i. ij. dī. ij. Absq; dubio maior: fuit p̄gruetia in natura hūana q̄ angelica: hōem magis indigebat: q̄ totus lapsus erat. Et minus indign⁹ erat q̄ h̄ aliū corruerat: plus ei p̄derat q̄ adhuc in malo obstinatus nō erat. Qm̄ igit̄ diuina iusticia ista tria pensat in b̄nificij: h̄ impedit hinc est q̄ de⁹ q̄ diues est in b̄nificia. p̄ nimia charitate q̄ dilexit nos magis assūpsit naturā hūana q̄ angelicā rē in h̄ p̄futura est supbia luciferi. Qui etiā magis elegit pauperes rē ignobiles q̄ potētes vt p̄fuderet alta rē fortia vt nō gl̄iet in aspectu ei⁹ ois creatura. h̄ bonū. Pro fūdamēto. Tertū est q̄ angeli sūt nobiliores aia dī. ei p̄hs. j. p̄hy. Forma ē qd̄ diuinū. Et. j. de aī. Intellect⁹ ē qd̄ diuinū. Angeli aut̄ sūt actiuiores rē formaliores q̄ aia rē magis intellectibiles. S; diuina misericōdia p̄ misericōdia respexit q̄ nobilitatē. Arriger⁹. Verus amor miserū nō pedigat amicu. Lū ergo q̄rit. An maior rē. Dic rē. Et q̄ p̄clude q̄ ch̄i incarnatio nullaten⁹ p̄derit p̄ctōri b̄ obstinat⁹ imo vt dī. Eccl. ij. Eo: duz male hēbit in nouissimo. Audite in d̄stray ti fornicatores falli p̄sutores rē. Nō credatis q̄ de⁹ p̄ incarnationis mysteriū vob̄ p̄cat nisi sub deo hūilem̄i rē emolliatis corda p̄ p̄niam. Figura. Dan. x. de nat̄ buchodon. p̄terea clamat. P̄s. Hodie si yo. e. au. nō. ob. c. v.

Pro sc̄do. Sup̄ rē. Nūc de cōparen t̄i nēcitate. Qm̄ sic dī. Ro. ix. oēs sta

bim⁹ aī tribunal ch̄i. Electi ad locū iudicij cū pace rē leticia deducēt. Esa. lv. In leticia egrediemini rē in pace deducemini. Repp̄s cū turbie tēpestuosissima rama cordis agustia ibid̄ gregabūt. Erit at̄ hec p̄arēdi necessitas amarissima p̄ter tria. Primo p̄t astātis p̄ortij nūerositate inexplicabilē. Sc̄do p̄t adiūuātis rē medij impossibilitatē irremediabilē. Tertio p̄t subragantis auxiliij vacuitatē irremediabilē. Primo rē. Astabūt em̄ oēs agē: l̄ tā boni q̄ mali oēs hoies q̄ sūt fuerūt rē erāt tā reppi q̄ electi. Ex visioe oim̄ ḡnāliter reppi hēbūt p̄fūsiōez ineffabilē. He re. xvij. Dñe oēs q̄ te dereliquit p̄fūdēt. Ex visioe bonoz sp̄ealit̄ hēbūt intolerabilē afflictionē. Nā p̄ inuidiā de eoz gl̄a dolebūt. P̄s. P̄ctōr videbit rē irascet dēctibus suis fr̄e. rē. Dolebūt et̄ vehemēter se vidētes tāta gl̄ia p̄uatos p̄t suā neq̄ciā. Sap. v. Strabūt in subitatioe in sperate salutē vidētes. s. eos q̄ despicabiles fuerāt in mūdo tūc ad modū solis imo sup̄ solē fulgentes seq̄t dicēt intra se p̄niaz h̄ infructuosaz agētes rē angustia sp̄us gemētes. Hi sūt rē. Ex visioe aut̄ maloz sp̄ualit̄ hēbūt turbationē horribilē vidētes se demomb⁹ et alijs dānatis tā miserabilē sociari. Sap. v. Videntes turbabūt timore horribili. Et iob. xx. Gladēt rē veniēt sup̄ eos horribiles. Q̄ amara erit dies illa p̄ctōrib⁹ dicēt vtiq; heu heu cur nati sum⁹. Q̄ miserī q̄ nōs trahimur. Sc̄do p̄t adiūuātis rē remediij impossibilitatē irreparabilē. Pro uer. xj. Hortuo hoie impio nulla erit. vlt̄tra spes. Intelligite hec q̄ obliuiscim̄i deū. Q̄ hec p̄siderarent p̄ctōres miserī: blasphemū: adulteri: sacrilegi rē. Inuari q̄ppe nō poterūt reppi p̄ p̄rie facultatis op̄ationē. Erūt em̄ q̄ ligat⁹ manib⁹ rē pedib⁹. vt dī. Matt. xxj. Eccl̄ forte aliq̄ merita habuerūt t̄n mortificata sūt. Qm̄ vniuersitas maloz q̄ncq; fatuis p̄ginib⁹ cōparat q̄ lampadib⁹ vacuis venerunt obuias sponso rē sp̄se. Nec tunc agere potuēt aliq̄d meritorū: q̄ vt dicit̄ eccl̄s. ix. Hortui nō h̄nt vltra mercedē. i. merēdi facultatē. Et apoc. x. Tps iā ampli⁹ nō erit. i. merēdi. Item nec inuari proprijs orationibus quā scribitur Pro uer. xvij. Qui declinat̄ gurē suam ne au⁹. at̄ legē: oratio eius

et execrabilis. **U**n **D**atth. xxv Fatuis virginibus clausa est ianua ne intraret ad sponsum. Et frustra orauerunt dicentes. **D**ne dne aperi nobis. **I**mo dictu est eis. **N**escio vos Item nec se iuuare poterunt satisfaciendo de peccatis p penitentia qz tuc nulla poterit esse mutatio de statu culpe ad statum gratie. **E**ccl. xj. Si ceciderit lignu ad austru aut ad aquilonē: in q/ cuius loco ceciderit ibi erit. scz in pperuu **I**deo dicit chryso. **I**bi nō erit resistendi virtus nec pntie loc: nec defensionis tēpus nec fugiendi facultas: nec latēdi possibilitas: nec apparēdi securitas: nec satisfactōnis utilitas: z ex angustia omni nihil manet ibi nisi luctus. **T**eneam? ergo docuimētū sapiētis **E**ccl. ii. di. **Q**uicūq; potest man? tua instanter opare: qz nec op? nec rō: nec sapia: nec scia valet ap d dīferos tu pperas. **T**ertio p p suffragat? auxiliū va cuitatē irremediabilē: qz sicut dī. **C**hryso. **I**bi nec diuitie diuitib; nec parentes parrentibus: proderunt: nec angeli p homi nibus intercedēt. **I**deo dī **E**sa. x. **Q**uid facietis in die visitatiōis et calamitat; de longe venient;: ad cui? cōfugietis auxiliū **T**ūc repbis oīno erit clausa via misericōdie q nūc est aperta. **A**ug? vel **G**reg. **D**isericordie nūc tps s; iusticie postea tps erit. scz in iudicio. **I**n autē misericōdie tps: vocat modo auersos: donat pctā quersis: patiet est sup pctōres donec quertant: quicūq; quertū fuerint pterita obliuisci: donat vñ sibi sacrificē: tribuit vñ placē **H**oc ergo misericōdie tps nō nos trāseat frēs qz vcturū est iudiciū qñ iudex a seueritate sua flecti nō poterit. **Q**z amare tūc se bñt qui mō misericōdie tps inutilit psumūt. **E**xēplū. **I**u bertin? narrat in tractatu de septuplici tih more q qdā deuot? exis in orōnib; suis audiuit vocē lugubrē. **E**t qrens quid hoc esset audiuit. **E**go sum vna anima dāna/ ta. **E**t ille. **C**ur tam amare fles: **E**t illa re spondit. **E**go z anime damnate de nulla re tam dolem? sicut de tpe misericōdie qd in utiliter cōsumpsim? vbi in vna hora potuissēmus penituisse z penā eternā quam nūc patimur euasisse **I**d circo duz temp? habemus operemur bonū. **S**al. vj.

Pro tertio. **I**udist; zc. **V**elis nolis in pprā per; na cōparebis. **N**az vt

dicatur extra de pec. c. **T**ue fraternitatis **I**n causa criminali nō potest cōstitui pecu rator: nec iudex aut assistēs ibi corūpi po terunt pecunia. **N**am sicut h; in l. **I**rez si ob stupra. ff. de cōditōe ob turpē causam **Q**z si a fugitiuo. **I**udex accipiēs pecu/ nā ne iudicet criminosuz fur est z soluti ab eo vt a fur repetitur. **P**ensate qstū an gustat criminosuz cū scit iudicē de pprā quo venturū z assistentiā magnā ptra se animatā z castū suū oīno irremediabilē. **E**xpone zc. notādo: qz tūc vnusq; dicit illud **T**hres. iij. **P**erijt finis me? z spes mea a deo.

Sabbato añ. iij. dñicā. aduentus.

A **B**ijciamus

zc. **D**omus iacob venite et ambulem? in lumine dei nri **E**sa. ij. **A**bijciamus opera tene. zc. **V**t ambulamus in lumine dei nri. **S**ūt autē ibi tria notanda.

Amitatio amorosa. **V**enite. **A**mitatio rōditio gfoza: dom? iacob. **A**mitatio rōditio fructuosa: vt am/ bulem? zc. **D**e. mo. **E**sa. ij. **V**enite ascē damus ad montē dñi z ad domū dei iacob. **D**e scdo **E**sa. xij. **D**iserebitur dñs iacob. **D**e tertio **E**sa. ij. **D**ocebit nos vi/ as suas z ambulabim? in semitis ei?.

Abijciamus zc.

Pro pmo. **I**n membroz ch; forma tio facta sit subito vl successiue. **Q**z successiue. **H**eb. ij. **P**er oia debuit fragi/ bus assimilari. **Q**z subito. **A**ug. **D**e trin. **E**t verbū dei in vterū venit factū est ca/ ro seruata p;ietate nature: z pfectis hō in veritate carnis z anie. **R**espōdet bon. in. iij. dis. iij. **A**bsq; dubio (sic dī. **A**ug) cor pus ch; ab instanti cōceptiōis habuit per fectionē originatiōis. **C**ui? ratio pōt q/ signari. **P**rimo ex parte verbi assumētis quā non decebat illud assumere partē na ture hūane vt esset homo fm qd. **S**cdō ex parte virtutis operantis qz ibi opabat mirabiliter. hoc em est miraculū miraculo rū qz femina cōcipiat deū. **T**ertio ex par/ te vlt gis cōcipiētis qz stativ? p;ensit mor effecta ē m; dī: z m; dei nō erat nisi qz de? erat ille quē z cepat: rñ z gruebat carnē nec